

(א) נדה מ"ז, ע"ז, ט' (נ"ל לה). (ע"כ"ל), א' (נ"י מוס' ימנות פד: ד"ה אלה לאו מוס' מבוטות כג. מד"ה ועל הטומות ומוס' ומוס' פד: ד"ה הן ומוס' נשבות לג. ד"ה אלו נאמרים ומוספות שם מד: ד"ה כל הנשבעין וע' הטוב מוס' שנת עט: ד"ה מפר אמת, ד' (לקמן מ, ט) נכוות מנ. מ"ז פשת כהר פרשה ו, א' פ"י גאון יוד קרת שם עיר כהה"א דפ' סדר תעניות כג: א"ר יוסי דמן יוד קרת, ו' נכחמ"י: א"ל אבי. כדפורי: אמר אבי, ופ"י רק אבי מירק לקושא. ובי' לפי פירוש מהגון שהוצא במספר' על יו"ד קרת, ועי' שלני' ולפנית ע"פ הרשב"א, ח' ונדרים טו, ד"ל, ט' (ולגיל טו ע"כ"ל), ו' (ומסת' עדים פ"י ע"ש), ט' ספרי פ"י דהא פ"ס קמח, ט' ויש להוסיף: מעניקין לו. (רשב"א, ט' ונדרים: ו' (ומסת' ד"ה מהגון), ו' (ומס' מוס' ימנות כג: ד"ה מעניקין כהר שרמתי שם על ד"ל, ט' ונא"ל מכל מקום. (רשב"א, ט' ונכוות מו ע"כ"ל).

נצ"יו הש"ס

תוס' ד"ה ודא וכו' הלה עוקרת את המקרא. עין רשב"א במדיוט פרק ז דמולין דף נג ד"ה ומהי ויעין כחמות דף ק ע"כ כרש"י ד"ה אהיט מי ארבעה:

הגהות הב"ח

(א) בג' באלה מהן לפי שאין:

מוסף תוספות

א. כיון דלאו חומרא דכתיבא בתורה היא אלא מסבא בעלמא הוא דפריקין היא גופא בננים בקי' (לגליל ה' מוס' ד"ה שכן פודים). מוס' הא"ש. ב. דהא ק"י לאו מסומנין אמיתת ארון הוא עיקרו אלא מאב לארון. רמב"ן ועי' ריטב"א. ג. שגוף אחר הוא. מוס' הא"ש. ד. אבל מיתה שאין כאן שיעור הגוף אע"פ שמוציאה מרשות אב אינו ברין שיוציאה מרשות ארון. שם. וע"ע רמב"ן ורשב"א. ה. מפורט עונשין לחיוב עונשין. מוס' הא"ש. ו. מיתת האב שמוציאה בעלמא מרשות אב תוציא כאן מרשות ארון. שם. ז. פריכא כל דהו היא ולא נוכל למילף במה הצד. מוס' טור. ח. מה אמה מעשה ידיה לרבה אף בת מעשה ידיה לאביה. מוס' נכוות מנ. ד"ה מגיד.

למטה. אם הביאה לפני זמנה חזן סימנין: ה"ג להא מתניתא בפרק יואל דופן כן פשע שנים שהציא שפי שערוס שומא מנן ט' שנים ויוס אחד עד י"ג שנה ויוס אחד ועודן כו שומא רבי יוסי בר' יהודה אומר סימון כן י"ג שנה ויוס אחד דברי הכל סימן. והתספריק' ליהבדהאמאי נקט י"ג ולא נקט י"ז ומתוך לה: כן

ט' שנים. הכל מודים שומא: מנן פשע ועד כן י"ג שנה ועודן כו. כשהגיע ל"ז ולא נשרו פלוגמא אבל אם נשרו קודם י"ז לא פליג ר' יוסי דליגלאי מילתא דלאו סימן היו ומנן י"ג שנים ויוס אחד מודו רבנן דהוי סימן ואפילו נשרו: שומא. ורוא"ה בלע"ז ודרכה לנמח זה שער אלמא המציאה קודם תשע חזן סימן ויש לה קצבה למטה: ד' מעניקים להם. מהאי פליגי לקמן איכא למ"ד בורה ויוא' בגרעון כסף חזן מעניקים לו ואיכא למ"ד יואל בגרעון כסף מעניקים לו לפיכך קצב כהן ר' שמעון מניין ארבעה ואין בורה וגרעון אחד מהן וקס"ד השמא שכן היוא' בשש שנים והיוא' ציובל וגרע' שיוא' במיתת ארון וסימנין דלמנה העבריה: שלשה מהן נא"ש. שנים ויובל ומיתת ארון דגרע' ושלשה בלשה שנים ויובל וסימנין: ואין רזיעה בלשה. ולקמיה פריך בלא רזיעה נמי אמה העבריה יוצאת במיתת הארון: כדכר ספרא.

דיש לה קצבה למטה: מוספ ארון. לא קמיי דשני ד' שנים ויובל הפוגע עוקר שש: ויובל של רזיעה. ויובל המוילא את הנרע. והני תפוש' דיובל כל חד חשיב בלשי נפשיה: פ"ג מספכאל. דמיתת ארון לא קמיי כה: ואם אישא. דמנא מיתת הארון ומתמי יובלי כמד חשיב לכו הא איתא נמי בלשה ומאי ניהו דקאמר חזן רזיעה בלשה דבאל רזיעה נמי הו' בה ארבעה ענק: ואין לרעה. במציאתה אלא שכן צטלה כמה שצטלה ממלכתמה כשהגבהה. ולקמיה פריך ענק ע"ע לעלמו פשיטא: הא דנפקא בסימנים. ואכזה קיים הוו דלכ: והא דנפקא במיתת האב דהואיל דליתיה לאכ זכיה איחי צענק: ומוס כהו. זכות שוכתה לו מורה בשבח כהו: יו"ד קרס. יו"ד שהיא קטנה עשאה עיר גדולה כלומר האריך משנתו חנס: ולא לצעל חונס. ומדסכיראל לן כרזי נתן אחא לו אפקיה כדפרישית לעיל (דף טו.). אלו מעניקין לכן כו'. ולקמן ילפינן כולהו לטעמיהו: אלא ליוא' בשש. דהענק כדדיה כמיז: פשלתו ווי פשלתו. מרי זימני משלתו ולרבות שאר שילוחין להענק: שאין שילוחו מעמך. מדעתך אלא מהליסה: ששילוחו מעמך. שיהא מקבל גרעון ומשלחו: השלמה צעי. להשלים שש ולאחר השלמה הרי הוא כיואל בשנים ויעניקהו: יכול

שלשה באיש וג' באשה ואי אתה יכול לומר ארבעה באחד מהן לפי שאין סימנין באיש ורזיעה באשה מנה"מ דת"ר יכול לא יהו מעניקים אלא ליוצא בשש מנין לרבות יוצא ביובל ובמיתת הארון ואמה העבריה בסימנין ת"ל תשלחנו וכי תשלחנו יכול שאני מרבה בורה ויוצא בגרעון כסף ת"ל וכי תשלחנו חפשי מעמך מי ששילוחו מעמך יוצא בורה ויוצא בורה חפשי מעמך רמ"א בורה אין מעניקין לו דאין שילוחו מעמך אבל יוצא בגרעון כסף ששילוחו מעמך בורה השלמה בעי דתניא מנין לבורח ששחיב להשלים ת"ל שש שנים יעבר

והא ארבעה קתני. נראה דדייק מהא דקמיי ואי אתה יכול לומר ארבעה באחד מהן ומשמע דנחית לפרושי כולהו וליכא למימר דדייק מדקמיי ארבעה מעניקים להן דהא אמר בפ"ג דסוטה (דף נז. ט.) תנא ושייר אע"ג דמנא מניינא גבי הא דלמרינן בג' מקומות הלכה עוקרת את המקרא': מהא דלמרינן

שבן נשתנה הגוף. ואם תאמר מכלש' הני איכא למידק ק"י ומה סימנין שש"פ שנשתנה הגוף חזן מוילא מרשות אב ואפ"ה מוילא מרשות ארון מיתה שש"פ שלא נשתנה הגוף מוילא מרשות אב חזן דין שמוילא מרשות ארון י"ל דודאי גבי ארון שייך לומר שניו הגוף גורס הוואה משום דאין זה הגוף שקנה' אבל גבי אב לא שייך טעם דשניו הגוף דלעולם הוא אכזה אחר השניו כמו קודם השינוי וא"ת נעשה ק"י משנים ויובל שאין מוילאין מרשות אב ומוילאין מרשות ארון מיתת אב שמוילא מרשות אב חזן דין וכו' וכ"ת מה לשנים ויובל שכן מוילאין בע"ע תאמר במיתת אב וכו' סימנין יוכיחו וי"ל דאיכא למפריך מה לסומנין שכן נשתנה הגוף וא"ת מיתי מצניייהו דמאי אמרת מה לסימנים שכן נשתנה הגוף שנים ויובל יוכיחו מה לשנים ויובל שכן מוילאין בע"ע סימנין יוכיחו וזמר הדין לא ראי זה כו' הלא השווה צבהן שמוילאין צעלמא שנים ויובל בע"ע וסימנין נמי מוילאין צעלמא שחרי מוילאין הא"ש מדי קטנות ו מוילאין כאן אף חזן אומר כו' וי"ל דאיכא למיפריך מה להלך השווה צבהן שמוילאין מעבדות תאמר במיתת האב שלא חזינו שמוילא מעבדות ואע"ג דהיא גופא צעי למילף מ"מ כל כמה דלא ילפינן פירכא היא' וא"ת נעשה ק"י ממיתת ארון שאינה מוילא מרשות אב שאם מנא ארון צעודה קטנה חוזרת לרשות אב עד גירות מוילא מרשות ארון מיתת אב שמוילא מרשות אב חזן דין וכו' וי"ל מה למיתת ארון שכן מוילא בגרע' תאמר במיתת אב וכו'.

והתנחלתם אותם לבניהם אחריכם מבאן שאין אדם מוריש כו'. הר"ר יהודה מקוריב"ל הקשה למה לי והתנחלתם שאין מוריש זכות כהו לצנו פשיטא דמהיכא נפקא לן (כמוות דף מו:) דמעשה הצת לאכ מללמנה ומהא גופה חזן יכול להוריש לצנו כדדייק לקמן (דף פ:) דלמא אינה עוזדת לא את הכן ולא את הצת וי"ל ה"מ גדולה הוא דנפקא לן מללמנה אבל קטנה לא נפקא מללמנה אלא מסכרל דהשאה זכיו מוצין לה וכו' ולהכי אלטריר והמנחלתם: אמה

אין מעניקין לו ויוצא בגרעון כסף מעניקים לו ר"ש אומר ארבעה מעניקים להם שלשה באיש וג' באשה ואי אתה יכול לומר ארבעה באחד מהן לפי שאין סימנין באיש ורזיעה באשה מנה"מ דת"ר יכול לא יהו מעניקים אלא ליוצא בשש מנין לרבות יוצא ביובל ובמיתת הארון ואמה העבריה בסימנין ת"ל תשלחנו וכי תשלחנו יכול שאני מרבה בורה ויוצא בגרעון כסף ת"ל וכי תשלחנו חפשי מעמך מי ששילוחו מעמך יוצא בורה ויוצא בורה חפשי מעמך רמ"א בורה אין מעניקין לו דאין שילוחו מעמך אבל יוצא בגרעון כסף ששילוחו מעמך בורה השלמה בעי דתניא מנין לבורח ששחיב להשלים ת"ל שש שנים יעבר

קנה א מ"י פ"ג מהל' אמות הלכה יח סמג ע"ש נ' טושיע ארבע ס' קצב ספרי ו' וסומן קנה ספרי יד: קנה ב מ"י פ"ג מהל' עבדים הל' יד: קנה ג ד ה ו ז מ"י שם קנבט ט מ"י שם פ"ג הלכה טו סמג עשין פד: קנה ח מ"י שם הל' יד: קנבט ט מ"י שם פ"ג הלכה ט סמג עשין פג:

תורה אור השלם

1. והתנחלתם אתם לבניהם אחריכם לרשת אתהו לעלם בהם תעברו ובאחיכם בני ישראל איש באחיו לא תהרהר בו בפרק: ויקרא כו מה 2. בי ימור לך אחיך העברי או העבריה ועברך שש שנים ובשנה השביעת תשלחנה חפשי מעמך: דברים טו יב 3. וכי תשלחנה חפשי מעמך לא תשלחנו ריקם: דברים טו יג 4. בי תקנה עבד עברי שש שנים יעבר ובשבעת יצא לחפשי חנם: שמות כא כ

עין רש"י

ורואה"ה. יב"ח.

מוסף רש"י

והא אלו קתני. דמשמע דוקא (תשנית ד.). והתנחלתם אותם. עדים כעניס (כחובות טז.). זכות בתו. וזת שוכתה לו מורה כהו (שם). לו ולא לבעל חובו. חזן הארון מחזיר להגבות הענקין לצעל חויו משום דס"ל צעלמא כרי נתן דלמרי הנושה בחביו מנה וחביו בחביו מוילא מנה ומוצין לה אלטריר למעוטי העקה מהא דינא (רע"ל טו.).

תוס' ר"י חוקן

שכן בטלה. כמשכבהת מצאיהה. דליתיה לאב. שלא הספיק לגבות עד שמת. שילוחו. דכתיב וכי תשלחנו חפשי ממנך לא תשלחנו ריקם. [בורח] השלמה [בעין]. שישלים כמה שבורח ותבטל.

עין משפט
נר מצוה

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

[illegible]

שאינה מכורה אינו דין שלא תמכר:
נקבלת קידושין אחר שמכרה לשפחות וינת
אחר אישות. קיבל קידושין וחזרה אליו
לשפחות ולקמיה ילפי לה: וצפונגא דה
ור"ש בדרשה דהאי קרא דפליגי בה ר"ר

מאות אחר שפחות. מוכרה
מרה אליו: אצל [לא] לשפחות
תארמלה אין חוזר ומוכרה
ונאי. כלומר קמיפלגי ת"ק
ע"ע: (ס) 373 דר"ע גרסינן
כיון

כופין אותו ופודה אותו וק"ק להר
ה"ג לחזל ומזבין לה ומה תועלת
לפדותה ושמה יש לומר דנכוף צד
דאב משום דלא ניחא ליה לאב ש
לאב י עליה והשתא ניחא שפיר

א"כ מאי קאמר בסמוך
רתו מאחר דנכוף אותו
משפחה לפדותה בע"כ
ר לביתו ויהא פרנסתו
ר אזיל ומזבין לה:
כיון

[illegible]

א ומי פ"ו מהל' נחלה
הל' י' טו"ע ח"מ ס'
רענ [ב:]
רענ ב מ"י פ"ד מהל'
עבדים הללה: א'
קעד ב מ"י פ"ג מהל'
וינה הללה: י'
סגמ עשין פה:
קעה ד מ"י ע' טו:
קעה ה מ"י ע' ד:
קעו ז מ"י פ"ד מהל'
עבדים הללה: א'
סגמ עשין פה:
קעה ז מ"י טו:
חזות הללה: א'
יפ"י ע' הללה: א' סגמ
עשין ס"מ טו"ע ח"מ ס'
ל' סעף: א'
קעט ח ט י מ"י פ"ד
מהלכות עבדים
הללה: י:

1. אל תתרגו בם כי יד
 יאמרן לכם מארגע דע
 תתרגו בם רגל כי ידשה
 לעשו תהתי אל דהר
 עיני: דברים כ
 2. יואמר ״ז' אלי אל
 תהצר אל מאוב אל ואל
 תתרגו בם מלחמה כי לא
 ידעו לך מארגו יתשה יד
 לבנך ולך תהתי אל ער
 ידשה: דברים כ
 3. וחשבם ענ גדה משנת
 תהצור לו עד שנת הייבל
 ויהי: כסם ממקור
 מפרסות ענין כימי צדק
 יהיה עמו: ויקרא כ
 4. אמ דרמה השמש
 עזלו ירמה לו שלם
 שגבם: אמ אין לו תמכר
 נבנות: שמוה כ
 5. אמ דעה עניני אֲדִינִה
 אשר לו יעדה ודפדה
 לעם נָכְרִי אל ימשל
 למקדור בגדודו: שמוה
 כ

כִּי יִירָשֶׁה עֲשׂוֹרִן
אֶת הָאָרֶץ שְׂעִירִי. שֶׁ
עֲשׂוֹמִן וְחָתָן לוֹ שֶׁנֶּסֶם
לְכֹס וְיִקְרִי וְקִדְמוֹ
עָמִין וְחִפְּזָא
אֲחֵת מֹסֵס לְעֹשֶׂה
לְעֹשֶׂה לֹא שֶׁכֵּן שֶׁכֵּן אֶת
לְמַלְאָכָא שֶׁקָּבַל מִן הָאֵל
וְחֹמְרָא עַל אֲחֵת
שֶׁכֵּן עֲשׂוֹרִן כְּנֹעַ
(דְּרַבִּי)
עַד. עַד. עַד. עַד.
(טו). יְחִידָא עַל
אֲמָתָא הָעֲבֵרִי.
עֲשׂוֹמִן כָּל כֹּס
עֲשׂוֹמִן, לְדִרְכֵּינֵן לְעַל (ז').
וְחִפְּזָא מֹסֵס לְעֹשֶׂה (ד').
בְּיָבֻבָּתָא לֹא מִלְּמִיד
וְחֹמְרָא מִגְּמֻלָּא
שֶׁנֶּסֶם וְחֹמְרָא מִן הָאֵל
שֶׁנֶּסֶם וְחֹמְרָא לְיָמֵיךְ דְּנִסְכֵּי
נִסְכֵּי נִסְכֵּי (בְּמִתָּב)
מִשְׁכָּם מִבְּנֵי מִשְׁכָּה.
גִּגְלִי הוּא לֹאס
שֶׁנֶּסֶם וְחֹמְרָא
(תנ"ך)